

Оценка уровня продовольственной безопасности имеет множество подходов. Рассмотрение таких показателей как объем производства продовольствия, количество его потребления, способность населения приобрести достаточное количество необходимых для полноценной жизнедеятельности продуктов питания отражает лишь общую картину продовольственной безопасности. Для максимально точной её оценки и последующего предложения мероприятий по корректировки сложившейся ситуации необходимо более детальное рассмотрение показателей физической, экономической доступности и безопасности продуктов питания на всех его уровнях.

Литература

1. Регионы Республики Беларусь / Нац. стат. ком. Республики Беларусь. — Минск, 2014. — 725 с.

2. Региональная статистика [Электронный ресурс] / Государственная служба статистики Украины. — Режим доступа: <http://ukrstat.gov.ua> — Дата доступа 6.05.2015.

3. Балансы потребления основных продуктов питания населением Украины / Гос. служба ст-ки Украины. — Киев, 2014. — 56 с.

Ходакевич С. І.,

к.е.н., доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ДЕРЖАВНА УЧАСТЬ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ

Підвищення ефективності функціонування комерційних банків як основних фінансових посередників, їх відповідність вимогам, які пред'являє національна економіка, — одне з ключових питань розвитку України та інших країн, що розвиваються. Разом з тим емпіричний досвід показує досить значні масштаби державної присутності в банківській сфері країн що розвиваються. Система українських банків також має в своєму складі державні банківські установи, що представлені ощадним та експортно-імпортним банком, однак навіть поверхові дослідження характеру та напрямків їх діяльності дають підстави вважати, що вони не виконують на належному рівні функцій, що відповідали б статусу державного банку.

Виходячи з концепції позитивного впливу державної присутності в банківському секторі, проблему недостатності фінансових ресурсів, які можуть бути надані приватними інвесторами для фінансування стабільного розвитку економіки країни, вирішують державні банки. Виходячи з цієї концепції, в країнах, що розвиваються, приватні комерційні банки не здатні самостійно ефективно виконувати функцію трансформації приватних заощаджень в інвестиції в силу обмеженості розвитку політичних та економічних інститутів.

В той же час з точки зору концепції негативних наслідків державної участі в банківському секторі, державна власність на банки призводить до політизації механізму розподілу приватних заощаджень, знижуючи економічну та суспільну ефективність їх розміщення та використання. Виходячи з цих протиріч, можна сказати, що збільшення державної участі в банківському секторі може бути виправданим тільки в тому випадку, якщо при збереженні валових обсягів кредитування відбуваються якісні зміни їх галузевої структури, а також ефективний перерозподіл кредитних ресурсів між окремими сегментами ринків або категоріями позичальниками [1].

Міжнародний досвід свідчить, що саме через державні банки влада більшості країн, що розвиваються здійснює свою економічну політику, спрямовану на відновлення та розвиток економіки. По-перше, держава за їх допомогою може впливати на інвестиційний клімат: більш низькі відсотки за кредит у державних банках змусять і комерційні фінансові установи знизити процентні ставки. По-друге, через державні банки може виконуватись низка соціальних програм. По-третє, через посередництво державних банків держава може на пільгових умовах кредитувати програми енергозбереження, реформування житлово-комунального господарства, підтримки підприємництва і місцевих бюджетів, фінансувати будівництво, стимулювання фінансового розвитку в регіонах, куди важко потрапити комерційним банкам.

Специфікою власне державних фінансових установ є виконання ними особливих функцій — функцій, які не властиві комерційному сектору, або ж функцій, які є комерційно не вигідними для приватних фінансових установ, проте їх реалізація є необхідною умовою розвитку економіки держави. Специфічна мета, завдання та функції державних фінансових установ, що мають публічний характер, обумовлюють участь публічних фондів

грошових коштів у статутних фондах державних установ, елемент державного управління ними, визначення критеріїв (індикаторів) ефективності їх діяльності на ринку та їх вплив на економіку країни в цілому тощо [2].

Варто зазначити, що завдяки державному контролю за діяльністю таких банків, вони швидко адаптуються під мінливі умови зовнішнього та внутрішнього фінансово-економічного середовища та оперативно перенаправляють фінансові потоки в ті галузі та підприємства, що найбільше потребують додаткових обсягів фінансових ресурсів. Необхідно також вказати про існування жорсткої спеціалізації таких банків, завдяки чому, як показують темпи зростання ВВП КНР, розподіл коштів відбувається досить ефективно [3].

На сучасному етапі можна виокремити дві основні цілі державної участі в банківській системі. Перша — коли держава бере участь для розв'язування власних проблем. Друга — є вимушеною та фінансово обтяжливою, коли державні кошти використовуються для санації банківського сектору, що втратив здатність до самооздоровлення.

Державна участь в банківській системі допускає багато видів, які можна класифікувати за такими ознаками:

- за джерелами капіталу;
- за часткою у структурі капіталу;
- ступенем участі в оперативному управлінні банками.

Таким чином, створення ефективної системи державних банків, основним принципом функціонування яких має бути суспільний, а не комерційний інтерес, є перспективним напрямком розвитку вітчизняного банківського сектору [1].

Література

1. *Ходакевич С. І.* Участь держави у функціонуванні банківської системи: теоретичні підходи // Міжнародна економічна політика: науковий журнал. Спеціальний випуск у 2-х частинах. Частина 2. [Головний ред. Д.Г.Лук'яненко]. — К., КНЕУ, 2012. — С. 353—359.
2. *Онищенко В. В.* Сучасний стан та перспективи розвитку державних банків в Україні (на прикладі ВАТ «Ощадбанк») / В.В.Онищенко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць УАБС НБУ. — 2010 р. — Випуск 30. С. 289-294.
3. *Чмутова І. М.* Особливості функціонування державних банків у банківській системі України / Чмутова І. М. // Проблеми економіки. — 2011. — № 4. — С. 135—138.